

**CL. V. Ioannis Wamesii, I. C. Celeberrimi, In Academia
Lovaniensi Antecessoris Primarii, Responsorum Sive
Consiliorum De Iure Pontificio Tomus ...**

Wamesius, Johannes

[S.l.], 1643

De Fideiussoribus. Consilium CCCLVIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98716](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98716)

6 ut Reus prius excutatur. † Sed de eo excipere non potest debitor principalis, cum de iure tertij, quod non est exclusivum juris agentis, nemo recte excipiat, Bart. in l. 2. de except. rei iud. Casiren. consil. 369. Viso & examinato diligenter nu. 2. vol. 2.

7 * De quo minus dubitandum, aut disputandum hic videtur; ob id, quod Arnoldus se obligaverit ut principalem; & præterea renuntiaverit novæ constitutioni Iustiniani; quæ scilicet est de prius excutiendo Reo, quam ad fideiussorem efficaciter pervenitur, d. Authen. Præsent. Ut etiam non sit necesse scrupulosius quærere, an beneficium ordinis habeat, qui se principalem constituit, quod communis sic obligato permittitur, si non etiam expressè renuntiavit dicto beneficio: nam & illius renuntiatio permissa est, Guid. Papa. decis. 570.

8 Nec denique Reo ad stabiliendam hanc inhibitionem proderit consignatio triginta unius florenorum; tum quod de illâ Arnoldus coram Magistratu excipere possit, prout etiam excipit, sed inidonea & insufficientis iudicata est; tum quod nulla præcesserit obligatio, sine quâ consignatio effectum solutionis non operatur, l. Accipiam & ibi DD. C. De usufructu. Obligatione C. De solutione tum quod cum restrictione sit facta, ut inde Actori tantum viginti floreni permittantur, & reliqui sibi restituantur. * Qui enim sic solvit, ut recuperet, non rectè solvit, nec liberatur, l. Qui sic de eod. tit. & particularem solutionem non cogitur creditor invitare admittere, l. Tutor §. Lucius de usufructu. * Et quamvis in iudicio quis cogatur partem accipere, quam Reus constituitur, si de residuo litigare velit, l. Quidam estimaverunt si certum petatur; non cogitur tamen, cum sic constituitur, & conditionem accipiendi defert Reus, ut det apocham seu quitantiam pro toto debito; sicut Actor in hac causâ facere conatur; & omnium minimè, ubi ex illiquida causâ extrinseca repetitionem nantizata pecuniâ proponit, & creditorem à cepto iudicio contra fideiussorem retrahere laborat.

9 Vnde concludo, quod cum injuriam M. Andrea faciat Actor per hanc inhibitionem, & litis idonco loco cepta diversionem, facta inhibito omnino revocari, & M. Andrea persequendæ litis adversus fideiussorem, coram Magistratu, competente cā in parte Iudice, potestas concedi debeat; reservatis Arnoldo omnibus exceptionibus peremptorijs, quæ dicto Iacobo Reo principali quoquo modo competunt, seu competere possunt. Cui consequens est, quod propter hanc temerariam, & nimis absurdam inhibitionem ab eo impetratam, idem Iacobus in omnibus expensis hujus litis condemnari debeat.

De Fideiussoribus.

S V M M A R I U M.

Exemptio ordinis.

1. Exceptio ordinis dilatoria, non peremptoria est.
2. Litis contestatio in causâ omnino necessaria est.
3. Fideiussori danda dilatio exhibendi principalem.

CONSILIVM CCCLVIII.

NULLITAS sententiæ per Dominum Officialem primæ instantiæ Iudicem, in favorem Promotoris curiæ sue latæ, aperte deprehenditur ex dictis primæ instantiæ, per hoc, quod proposita dilatoria exceptione, nullâ litis contestatione factâ, nec eâ admittâ, præcipitantiû sit factus progressus ad pronuntiationem diffinitivæ; ad quam regulariter perveniri non potest, lite prius non contestatâ, Ext. Ut lite non contest. absurdum quippe est, disceptione super dilatoria exceptione proposita pendente Auctorisque intentione nec negatâ nec confessatâ, negotium principale discutere, multo magis definire. * Dilatoriæ autem est exceptio, quâ fideiussor recta via à creditore conventus petit & sustinet, vel principalem Reum prius esse conveniendum, vel terminum sibi esse concedendum ad illum exhibendum seu sistendum (prout ius hoc permittit, Auth. Præsent. C. De fideiussor.) & minimè peremptoria; quæ ob id ante litem contestatam dumtaxt potest & debet proponi, Gloss. in l. 3. & ibi Bart. De excep. Guido Papa decis. 570. sub fin.

Indubitatum quoque est, sententiam, non præcedente litis contestatione latam ipso jure nullam esse, ex ratione prædictæ regulæ: quia, ut inquit Baldus, in c. unico De litis contestat. litis contestatio est fundamentum iudicii, & velut lapis angularis; usqueadmodum ut nec litis contestationi renuntiari possit; tam enim est substantialis, & necessaria iudicii pars, Gloss. in c. Causam De off. deleg. Sebast. Vantus de nullit. tit. sentent. de nullitate ex defectu processus. Nec potest dici, super dictâ exceptione pronuntiatum fuisse per decretum, sub hac verborum forma latum, Procedatur ulterius: nam illo eodem die immediatè subiungitur dicta sententia diffinitiva; sic ut huiusmodi decretum pars illius sententiæ sit. Quæ enim in continenti sunt, simul inesse videntur, l. Iurisperitum §. Quinimo De pactu l. Pacta conventa De contrab. empt. ita ut nihil intersit, an Iudex nihil dicendo, aut illud dicendo, processerit ulterius ad sententiam; quia in utroque præcipitatio & nullitas est.

Nec rursus quicquam facit, quod Notarius in notula illius diei in actis scribat, de consensu Procuratorum hinc inde amplius allegare volentium Dominum Officialem conclusisse; nam id verosimile non est, ita & eo sensu factum hoc esse; sed id magis esse factum præcipitantiâ Iudicis. Nec illa declaratio Procuratorum de nihil amplius allegando, aliud verè referri potest, quam ad altercationem super exceptione dilatoriâ propositam; præsertim quia post dictum qualecumque decretum, nec libellus sit exhibitus, nec in principali responsum, nec probatum debitum seu instrumentum debiti, ex quo dictus Promotor agebat.

Quæ nullitatis consideratio intenditur ex evidente hujus sententiæ ex actis ipsis manifestè deprehensa iniquitate; quæ pro nullitate habetur, d. Auth. Præsent. cum fideiussori omnino concedi debeat terminus ad exhibendum seu sistendum suum principalem, si absens dicatur; ex manifestâ & aperta juris constitutione, d. Auth. Præsent.

sente, quæ obtinet non tantum in eo, qui simpliciter fideiussit, sed etiam in eo, qui fideiussit & promisit ut principalis; quia utrumque facit intercessorio nomine, Papen. in praxi tit. de forma libelli contra plures reos debendi in verb. beneficio novarum nu. 3. Guido vasa dec. 570. vers. sed quid si fideiussor. Et cum Reus principalis possit appellare à sententia contra fideiussorem suum lata, & de illius nullitate proponere, quia scilicet ipsius interest, ex eo, quod condemnatus fideiussor regressum habeat adversus ipsum, l. Ab executore §. alio, l. A sententia De appellat. utilis debet esse fideiussori prædicta appellatio ad consequendum effectum conclusionis, & petitionis per libellum appellatorium in hac causa propositæ.

De Fideiussoribus.

SUMMARIVM.

Fideiussor pro expensis an immobilia possidere debeat.

1. Satisfacere qui tenetur dando locupletem liberatur.
2. Locuples quis sit.
3. Fideiussor immobilia possidere non debet.
4. Satisfacens semel, iterum satisfacere an debeat.
5. Obligatio personalis personam sequitur.
6. Sententia adversus principalem lata adversus fideiussorem iudicati executioni mandari potest.
7. Satisfacere non tenetur immobilium possessor.

CONSILIVM CCCLIX.

FRIVOLA est, quæ non sine stomacho pro parte Philippi Quintæ Rei sustinetur altercatio; contra Michaelis Herlin Actorem, super idoneitate satisfactionis, quam Michael pro solis expensis, in quibus eo non obtinente victoriam in causa, condemnari posset, præstitit, dato fideiussore Clarissimo Domino ac M. Ioanne Vendevillio V. I. Doctore: ex eo capite, quod idem M. Ioannes bona Lovanij non possideat, & post datam cautionem ad Professionem in nova Universitate Duacensi assumptus, Lovanium reliquerit. Nam principio, qui satisfacere debet, satisfacit, si locupletem fideiussorem det, l. 2. in princ. D. Qui satisf. cog. l. 1. In isto vocati ut eant vel satisfaciant. Locuples autem censetur, qui id, de quo agitur,olvere potest, l. ult. §. ult. Si cert. per l. De 3. manumiss. l. Si quis locuples de manumiss. testam. Quæ autem ratione id accidat, nihil refert; sive ex bonis immobilibus; sive eo loco, quo lis agitur, sive alibi sitis, l. Si fideiussor §. si necessaria Qui satisf. cog. Nam quamvis ut is, qui satisfacere debet, à satisfactione excusetur, necessarium sit eum bona immobilia possidere, l. Sciendum Qui satisf. cog. nulla tamen lex requirit, quod fideiussor seu cautionarius, per quem satisfacitur, sit bonorum immobilium possessor. Sic quod satis in proposito sit, eum esse datum fideiussorem, qui evidenter solvendo sit, præsertim cum tantum hic agatur de cautione pro expensis judicialibus; quæ quod Reus Lovanij resideat, ad magnam aliquam summam excrecere non possunt.

Pariformiter nec altera causa ad subvertendam hanc cautionem sufficit. Constat enim & publicè notum est, D. Ioannem Vendevillum

toto mense Augusto, usque ad ferias vindemiales Lovanij resedisse, & jurisdictioni Magnifici Domini Rectoris subfuisse: ita quod idoneus omnino censi debet, etiam ex conveniendi facultate, d. l. 3. in princ. Nec ad rem pertinet, quod postea Lovanio abierit: nam id ad naturam cautionis alterandam nihil pertinet. Quemadmodum enim qui semel propter possessionem immobilium satisfaciendi necessitatem evaluit, postea venditis bonis immobilibus, si alioqui inops non sit, l. Si ab arbitrio Qui satisf. cog. satisfacere non cogitur; neque ei, qui semel satisfecit, prodest superveniens postea immobilium bonorum possessio; quia tempus cautionis inspicendum est, l. premit. §. possessor Qui satisf. cog. ita nec hic obesse debet Actori, quod fideiussor seu cautionarius postea alio commigret; præsertim quia personalis obligatio eum quocumque sequatur, l. 1. §. hares perempto v. Ad §. C. Trebel. & in eum sententia adversus Actorem lata, sine alio iudicii conflictu executioni mandari possit, Barr. in l. 1. D. Ind. solui; non tantum per implorationem subsidij eius iudicis & superioris, sub quo tunc idem cautionarius erit, l. Cum unus §. pen. & ibi Gloss. & Doct. de bonis aut. ind. possid. verumetiam recta via, sua auctoritate; ob id, quod per cautionem se Magnifico Domino Rectori subiecerit, & mutando domicilium seu forum ejus jurisdictioni se non subtraxerit, l. Cum quadam puella De iurisd. em. iudic. Quæ facilius admittenda sunt, propter dotem vxoris dicti cautionarij, cuius respectu ipse in iudicio conveniretur satisfacere non deberet, tamquam immobilium possessor, d. l. Sciendum §. si fundus in dotem. Quod Dominis iudicibus, & omnibus in hac Universitate notissimum est; ut sine gravi iniuriâ de idoneitate dictæ satisfactionis hic disputari non possit, l. Si verb. §. qui pro r. i. Qui satisf. cog. Quod Venerabiles Domini Iudices in consideratione habere debent: ut quem præsentem coluimus, absentem mordere non videamur.

De Fideiussoribus.

SUMMARIVM.

Fideiussorem an liberet prorogatio termini per creditorem reo principali facta.

1. Fideiussor facta debitori principali prorogatione non liberatur.
2. Prorogatio duplex est, facienda solutionis & finienda obligationis.
3. Consuetudo inter mercatores, quod prorogatio facta reo infcio fideiussore eum liberet.
4. Consuetudo lege scripta potest esse.
5. Obligatio perpetua est & tempore non finitur.
6. Consuetudine mercatorum induci potest, ut prorogatio reo principali facta pro fideiussori.
7. Intellectus Carolina constitutionis de anno 1540.

CONSILIVM CCCLX.

COMMUNIS Doctorum resolutio, in c. Constitutus De fideiuss. Iason in l. 1. in fine c. De iudicis & in l. Lecta Si cer. per. & ibi Decius nu. 13. & Aleat. nu. 33. Felin. & Decius in c. Decausis nu. 3. & 7. & ibi Aug. Beronius De off. delegati, Nic. Boerius decis. 284. Archidiaconus in c. Equidem x. q. 1. Socin. cons. 21. Visi & diligenter vol. 2. Paulus